

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Articulus VII. Reges Hiberniæ anteaquam Angliæ subjecta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

gessit; ipse cum paucis sexaginta duo millia paganorum superavit. Demum in Aquitania castrum aliquod obsidens, telo venenato à quodam Petro Basilio percussus, percussorem suum captum liberavit, ac piissimè obiit.

Anno 1199. *Joannes* Dux Normanniæ Richardo successit, qui inter tempora multum turbulenta Vigornia sepultus, regnavit annis 18. mensibus 5.

Anno 1216. *Henricus III.* Joannis filius in Regem Angliæ coronatus fecit homagium Innocentio Pontifici de regno Hiberniæ, teste eodem Parisio. Hoc tempore Ludovicus Rex Gallia *Ruppellam* cum residuo Pictaviæ ab Anglis recuperavit. Sepultus est *Henricus* Londini apud Westmonasterium, postquam regnavit integris annis 56. diebus 20. Singulari devotione venerabili Sacramento affectus, assiduo tres missas piè audiebat, ac pluribus privatim inserviens, manum Sacerdotis Hostiam sacram elevantis osculari solebat: quanta hæc ejus successōribus postremis confusio.

Successit illi *Edwardus* ejus filius, aliique utque ad *Henricum VIII.*

Seculo post Christum decimo-quinto, *Henricus VII.* fuit Angliæ Rex: *Jacobus IV.* Rex Scotiæ.

Henricus VIII. Schismatis Anglicani inductor, an. 1522. *Jacobus V.* Rex Scotiæ, an. 1523.

Edwardus VIII. dictus *V.* deinde *Maria* ejus soror nupta *Philippo II.* Regi Hispaniarum. Et *Maria Stuarta* Scotiæ Regina, an. 1555.

Elisabetha Regina Hæretica, *Henrici VIII.* filia, regnare cepit circa an. 1555. & 40. ad minus annis regnum tenuit, & in hæresi firmavit.

Jacobus VI. filius *Stuartæ* & Rex Scotiæ, factus est jure successōnis Rex Angliæ, & istius nominis inter Reges Angliæ *Jacobus primus*, qui à matre Catholicè educatus, postea Rex factus hæresi succubuit. *Henricus* illius primogenitus Princeps *Walliæ* moritur an. 1614.

Carolus I. alter *Jacobi* filius succedit in coronam Angliæ & Scotiæ: Sponsam Regiam ex Gallia accepit: de *Caroli I.* funesto exitu vide supra ad finem sæculi ultimi.

Carolus II. qui post diuturnum exilium, Cromwello mortuo, demum ex Belgio ad regnum revocatur, & Londini coronatur: de quo supra ibidem.

Jacobus II. fratri *Carolo* feliciter successit, coronatus Londini, dum hæc scribo, die 3. Maji, anno 1685. stylo novo. Cui in cultu veræ Religionis generosè incepto Deus porrò præbeat coronam gloriæ.

ARTICVLVS VII.

REGES HIBERNIÆ

Antequam Angliæ subiecta.

Hibernia ante adventum Christi, longâ serie Reges habuit plurimos. Primus nominatus est *Slanus*, à fluvio ejusdem nominis quo primum appellus scribitur. Ab eo facta est Hiberniæ in quatuor Partes divisio, per quam fratrum uni *Ultonia*, alteri *Conacia*, duobus reliquis *Momonìa*, ipsi verò *Slania* Lageniæ cesserit. Post illius obitum cœperunt reliqui fratres inter se de regno digladiari, eâ pertinaciâ, ut acquisitum sceptrum ferè singulis fuerit vitæ amit-

tenda occasio, quod & in posteris deinceps frequententer evenit. Secuti sunt alii nomine *Rodericus I. Gannius*, & *Geannus*, *Seangannus I. Fiachus I. Riwalinus*, *Fobeannus*, *Eochadius I.* & alii longâ serie ab anno mundi 2281. ad tempora Christi.

Post Christum anno 4. regnavit *Feradachus* cognomento *Jusius* à singulari cura iustitiæ ubique administrandæ, per annos 20. *Fiachus* vixit tantum annis 3. occisus à successore, qui fuit *Fiachus VII.* & vixit annis 27. dicitur hic à plebe trucidatus astu filii Regis Daniæ, quem in Hibernia populus Regem acclamavit.

Secutus est in regno *Carbrau II.* post 5. annos morte repentinâ extinctus. Postea *Tharbalinus I. Malin*, *Fedlimius*, *Catherinus Magnus*, *Connus*, *Connarius II.*, *Arthurs III.*, *Lugodius VI.* quo regnante nata traditur in Hibernia *S. Ursula*. *Fergesius II.* & 16. Rex ex familia *Aëngullii*. *Corbmacus* cognomento *Vishada*, à barba proluxa, qui præ cæteris Regibus summæ sapientiæ, condidit documenta Regum, & leges in Codices relatas, qui tandem in Christum credere meruit. *Evehodius II.*, *Carbrau III.*, *Fotadius* uterque, qui unâ regnarunt: *Fiachus VIII.* *Colla*, coactus à successore in Scotiam exulare. *Muredachus II.*, *Colbadius*, *Eochadius XIV.* cum Rege Lageniæ bellum perpetuum gessit.

Crimthannus III. bella gessit in Scotia, Britannia, & Gallia, semper victor, veneno dicitur extinctus propinato à propria sorore spe adipiscendi regnum suo filio, qua propinatione & ipsa extincta est. *Nielus* Eothodii filius, Scotiam & Angliam cum exercitu peragravit, classem immisit in Britanniam Armoricam, unde inter alios captivos deductus est feliciter *S. Patricius* tunc 16. annos natus, & duæ illius sorores: tunc etiam celebris ille scriptor *Sedulius* dicitur in Hibernia floruisse. *Dathius* *Niell* ex fratre *Fiaccio* nepos scribitur exercitum duxisse ad Alpiam radices, ibique fulmine percussum interiisse, quod passus sit à suis destrui Cellam celebris Eremitæ illic degentis.

Anno Christi 430. *Leodegarius* *Niell* filius regnavit eo regnante in Hiberniam pervenit *Palladius* à Pont. Cælestino primo ad Gentis conversionem missus, sed uno post anno regressus.

Tandem sub eodem *Leodegario* (qui 30. annis regnavit) *S. PATRICIUS* ex Gallia rediit, futurus totius Hiberniæ Apostolus: ab eo Regina, & filii, non *Leodegarius* ipse fidem susceperunt à suis Maga dementatus *S. Patricius* hoc tempore in 4. Hiberniæ provinciis Archiepiscopatus 4. constituit, ac Armacenum in *Ultonia* Primatem Pontificia autoritate constituit: dictisque Archiepiscopis varios suffraganeos assignavit.

Reges qui deinceps longâ serie secuti sunt post fidem à *S. Patricio* propagatam Catholici fuerunt, & sub singulis Sanctorum agmina floruerunt.

Anno demum 1162. *Roderico III.* regnante *Dermitius* Lageniæ Rex, rapuit Regis *Midie* filiam, Principis *Bresniæ* conjugem. Hinc *Rodericus* cum exercitu Lageniam ingressus tantum facinus ulturus, pro ea qua cæteris auctoritate supremâ pollebat. *Dermitium* eo redegit, ut necesse illi fuerit tam enormis facti defensionem detrectare, & confingere ad *Henricum II.* illius nominis Angliæ Regem. Cum autem eo tempore Rex ipse *Henricus* esset Gallico bello implicatus, *Dermitium* juvandi co-

piam

A S I A.

piam fecit illis ex suis quibus id luberet, unde in eam rem inter *Dermisium*, & *Richardum* Comitem *Strangbo*, & alios proceres conventum fuit. Quorum copiarum ex Anglia appulsa, cum iis quos *Dermisium* regere potuit militibus, in *Lageniam* penetrarunt. Sed *Roderici* Regis copias his obviantibus, temperatum est à prælio, cum *Dermisium* pacificetur Anglicas copias remittere. Verum is novi subsidii per Comitem *Strangbo* adducti fiducia, pactum violavit, & *Dublinum* versus ac *Midiam* hostiliter ab eo progressum est.

Interea *Dermisio* *Lageniæ* Rege è vivis excedente, cum novis copiis *Waterfordiam* appulsus est ipse *Henricus* Rex Angliæ, qui mox duos *Momonie* Reges ad nutum obsequentes habuit, quorum exemplum aliqui postea Reges fecuti: quo rerum articulo *Lageniæ* ac *Midie* partes præcipuas sibi Angli desumpserunt.

Ab illo demum tempore *Domini Hibernia* titulum Regis Angliæ retinuerunt. Titulus ille primum *Henrico* collatus fertur ab *Adriano IV.* Pontifice natione Anglo, eâ lege ut *Sedi Apostolicæ* singulos asses pro singulis *Hiberniæ* domibus quotannis persolveret, ac *Catholicam Religionem* ad pristinum decorem, & populum ad laudabilem vitæ normam redigeret, quæ certè traditur etiam tunc cum magno *Sanctorum* numero in *Hibernia* floruisse. Hoc modo *Reges Angliæ* *Dominatum Hiberniæ* primum adepti, antiqua illius instituta, ac Regium in ea nomen exauclorantur. Infelici sanè eventu, non tam ab externo Angliæ dominatu, quam ab inducta postea in Angliam *Hæresi*, cujus sævitia in hodiernum diem gravissimè laceratur *Hibernia*, Deo, Regique semper fidelissima.

ARTICULUS VIII.

NOTITIA BREVIS

ac Divisio Partium Orbis univèrsi.

Totus Terræ globus dividitur potissimum in quatuor partes, Europam, Asiam, Africam, & Americam, quarum singulæ sunt quasi totidem terræ Continentes, vel quasi magna Insulæ, quas Oceanus circumfluit, & dividit. Ambitum autem Terræ totius statuunt communius *Cosmographi* complecti viginti duo leucatum millia: *Roboult* pauciora, alii plura. Gradus in quos dividitur totus circuitus Terræ sunt trecenti & sexaginta. Unus autem gradus meridiani terrestris complectitur viginti quinque leucas. Superficies Terræ in qua nos consistimus distat à Centro Terræ circiter mille quadringentis & triginta leucis. Globus autem Terræ totius major est corpore Lunari circiter quadragiesies quinties: Sed Solari corpore est plusquam centies, & ut aliqui computant plusquam centenis aliquot vicibus minor.

Agemus hic breviter prius de aliis Terræ partibus, ut postea plusculum de nostra Europa annotemus.

Ab initio Asia fuit pars Terræ nobilissima, utpote, quæ prima genus hominum intra se conspexit, & in alias mundi partes, tamquam aliquod orbis seminarium transmisit.

Asia quippe prima Gentium ritus sacros, mores, rationemque rectè vivendi aliis Gentibus communicavit: & ipsum *Deum incarnatum*, scilicet *Christum*, in *Judæa* orbi exhibuit.

Sita est Asia in parte orbis Orientali respectu continentis nostræ regionis. *Asia Minor* pars est Asiæ majoris, estque in mari Mediterraneo ubi est insula *Cyprus* & *Rhodus*, hodieque nominatur *Anatolia*.

Asiæ fines sunt à Septentrione Oceanus *Schyticus*, ab Oriente mare *Eoum*: à Meridie mare *Indicum*, sive *Rubrum*: ab Occidente sinus *Arabicus*, & *Isthmus*, qui est inter sinum *Arabicum* & mare *internum*: atque inde *Maria Phœnicium* & *Egæum*, *Propontis*, *Pontus*, *Mæotis lacus*, *Tanais amnis*, & *Obium flumen*.

Longitudo Asiæ summa est inter *Hellespontum* & *Malacam* extremum *Indiæ* *Emporium*, miliarium germ. cixccc. id est, 1300. Latitudo inter fauces *Arabici* sinus, & *Tabin* promontorium, quod est ad fretum *Anian*, est mill. cixccc.

Hodie tota Asia in quinque potissimum dividitur partes, quarum I. est *Tartaria*: II. *China*: III. *India*, sub quibus Insulæ adjacentes: IV. *Perfarum* sive *Sophorum Imperium*, sub quo comprehenditur *Armuziæ* peculiare regnum: V. *Turcicum imperium*, in Asia maximè situm.

De aliquibus Asiæ partibus mira refert *Joannes Boëmus* lib. 2. In parte *Indiæ* nasci homines monoculos, alios monopedes, id est, unius pedis, sed latisissimi. Apud *Clesium* legitur quasdam feminas ibi tantum parere, natosque illico canos fieri. Esse quoque gentem alteram quæ in juventute sit cana, sed in senectute nigrescat. Esse aliam in qua feminae quinquentes pariunt, sed ultra octavum annum vivendi spatium non protrahere. Moris esse apud *Scythas* ut cum Rege defuncto quinquaginta ex ejus famulis intimis sepeliantur, & totidem ex equis præstantissimis: Item apud *Cathæos Indos*, qui plures habent uxores, ut earum charissima, cum marito mortuo in eodem rogo concremetur, quod illæ plurimum ambiunt. Qui *Gangis* fontem accolunt vivere solo odore pomorum *Sylvestrium*, & longius pergentes illa in eum finem secum conferre.

Inter *Turcas* saltem Asiæ, Campanarum usus non permittitur. Templâ non nisi *Discalceati* ingrediuntur. Ad sedendum nullis scammis, aut sedilibus utuntur: sed decenti membrorum compositione supra terram puerorum more recumbunt. Mensa ad quam vescuntur ut plurimum est corium bubulum & hirsutum supra terram stratum: & cum circulis & corrigiis insertis ita accommodatum ut possit instar *burse* complicari & facile quocumque deferri. Hæc tantum pauca delibo ex pluribus apud *Boëmum* supra citatum, aliosque.

De cetero, in Asia Loca maxima quæ sunt à sinu *Arabico* usque ad *Promontorium* vulgò *Cabo de Lam-po*

rsde
kintheo
logia